

1. במדבר פרק ח

ה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְקַח אֶת־הַלְוִיִּים מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטַהַרְתָּ אֹתָם: ז וְכֹה־תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרֵם הַזֶּה עֲלֵיהֶם מִי חֹטְאת וְהֶעֱבִירוּ תֵעַר עַל־כָּל־בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ בַגְדֵיהֶם וְהִטְהָרוּ: ח וְלִקְחוּ פָר בֶּן־בָּקָר וּמִנְחָתוֹ סֶלֶת בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן וּפֶרֶשׁ־שְׁנַי בֶּן־בָּקָר תִּקַּח לְחֹטְאת: ט וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּים לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת־כָּל־עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

Verse 5: Ad-noy spoke to Moshe, saying; Verse 6: Take the Levites from among Bnei Yisroel and purify them. Verse 7: This is what you shall do to them, to purify them; sprinkle them with the sin-offering waters, and cause a razor to pass over (shave) their entire bodies, and they shall wash their garments and purify themselves. Verse 8: They should take a young bullock and its meal-offering of flour mixed with oil, and you shall take a second young bullock, for a sin-offering. Verse 9: You shall bring the Levites near, before the Tent of Meeting, and you shall gather the entire congregation of Bnei Yisroel.

2. רש"י במדבר פרק ח פסוק ז

(ז) הַזֶּה עֲלֵיהֶם מִי חֹטְאת - שֶׁל אִפְרַיִם הַפְּרָכִי מִפְּנֵי עֲמָלִי מִתִּים שֶׁזָּכַרְס:

3. חזקוני במדבר פרק ח פסוק ז

הַזֶּה עֲלֵיהֶם מִי חֹטְאת לִפְנֵי שִׁמְכָאן וְאֵילָךְ מוֹטֵל עֲלֵיהֶם לְהוֹרִיד וּלְהַקִּים אֶת הַמִּשְׁכָּן הוֹצֵרוּ הַזֹּאת שְׁלִישִׁי וְשִׁבְעִי שְׁהָרִי אֵי אִפְשֵׁר שֶׁלֹּא נִטְמָאוּ בְּמַת לְשַׁעֲבֵר.

Approach #1:

4. ריב"ש (הובא בספר שערי אהרן) דף רלז

5. ר' חיים פלטיאל במדבר פרק ח פסוק ז

וְהֶעֱבִירוּ תֵעַר עַל כָּל בְּשָׂרָם. פִּי עַל כָּל בְּשָׂרָה לְהוֹרִיד וּמַגְלַחִים כְּשֶׁאֵר בְּנֵי אָדָם וְלֹא כָל רֹאשׁוֹ וּגְבוֹת עֵינָיו שֶׁגִּנְאֵי הוּא זֶה לָהֶם וְאֵף עַל גַּב דְּבַמְצוּרַע כְּתִיב וּגְלַח אֶת כָּל שַׁעֲרוֹ זָקְנוֹ וּגְבוֹת עֵינָיו, לְמַעַן הַשִּׁיקוֹץ, וְקִשְׂיָא לִי לִפְנֵי הַמְדַרְשׁ.

Approach #2:

6. Rabbi Samson Raphael Hirsch: Bamidbar Chapter 8 Verse 5

consciousness of our power to do right I.L.). That **הַעֲבִירָה תֵעַר עַל כָּל בְּשָׂרָה** (completely shaving all over I.L.) is meant to impress the mind with giving up all isolating selfishness, we believe we have repeatedly recognised. If then this complete shaving of the whole of their body at the time of their induction to their office brought home to the minds of the Levites in the most impressive manner the complete cessation of any hitherto living for themselves, and a complete giving up their whole lives to the service of the community, it is easily understood how such a stripping of "the man of action" from all belonging to himself, such placing his person in the service of national purposes demonstrated the entry of the man of action into the realm of moral freedom in the most positive manner, so that the

Approach #3:

7. רבינו בחיי במדבר פרק ח פסוק ז

והעבירו תער על כל בשרם. אפילו הזקן, אפילו הפיאות, הטענים תגלחת כמצורע שכתוב בו: (ויקרא יד, ט) "יגלח את כל שערו את ראשו ואת זקנו ואת גבות עיניו".

8. ספר החינוך מצוה קעד - מצות תגלחת מצורע ביום השביעי

שיגלח המצורע את כל שערו... ולויים צריכין תגלחת כמצורע, וזה היה במדבר.... משרשי המצוה, קצת מן הטעם שאמרנו למעלה במים, כדי שיראה האדם כאילו היום נברא והיום מתחיל שערו לצמוח, ויחדש מעשיו לטוב. כי בהיות האדם מנוקה מכל שיער או ינקה יפה מכל לכלוך, ולכן ראוי לו לעלותו מטומאת צרעתו לעשות בעצמו מעשה הנקיות בכל כוחו, כדי שינקה מעשיו גם כן בכל כוחו ויהפכם מרעה לטובה ולהכשיר.

ג. מדיני המצוה, מה שאמרו זכרונם לברכה [סוטה ט"ז ע"א] כיצד הוא הגילוח, מעביר תער על כל בשרו הנראה, ואפילו בית השחי ובית הערוה וכל שאר הגוף, עד שיעשה כדלעת, שנאמר [שם] את כל שערו. וכשהוא מגלח בשתי התגלחות, אינו מגלח אלא בתער, ואם גילח שלא בתער או שהניח שתי שערות, לא עשה כלום. ויתר פרטיה, במסכת נגעים [פי"ד].

9. ספר החינוך מצוה קעג

ובטעם המים שיטהרו כל טמא, אחשוב על צד הפשט כי הענין הוא כדי שיראה האדם את עצמו אחר הטבילה כאילו נברא באותה שעה, כמו שהיה העולם כולו מים טרם היות בו אדם, וכמו שכתוב [בראשית א', ב'] ורוח אלהים מרחפת על פני המים, ויתן אל לבו בדמיון כי כמו שנתחדש בגופו יחדש גם כן פעולותיו לטוב, ויכשיר מעשיו, וידקדק בדרכי השם ברוך הוא.

10. רש"י במדבר פרק ח פסוק ז

והעבירו תער - מלאתי בדברי רבי משה הדרשן, לפי שנתנו כפרה על הזכורות שעבדו עבודה זרה והיא קרויה זבחי מתים, והמלורע קרוי מת, הזקיקס תגלחת כמלורעים:

11. במדבר פרק יב

יֹאמֶר אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה בִּי אֲדֹנָי אֱלֹהֵי נַא תִּשֶׁת עֲלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאֲלָנוּ וְאֲשֶׁר חָטָאנוּ: יב אֶל־נַא תְּהִי כִּמֶּת אֲשֶׁר בָּצֵאתָ מִרְחֹם אִמּוֹ וַיֵּאָכֵל חֲצִי בְשָׂרוֹ:

Verse 11: Aharon said to Moshe: "Oh, my master please do not put iniquity upon us for what we have foolishly done and for what we have transgressed. Verse 12: Please let her not be like the dead; That, since he came from his mother's womb, it would be as half of his own flesh was consumed."

12. רש"י במדבר פרק יב פסוק יב

כמת - שהמלורע חשוב כמת

13. חזקוני במדבר פרק ח פסוק ז

והעבירו תער על כל בשרם קודם הזאת שלישי ושביעי. כאן פרש"י מצאתי בדברי רבי משה הדרשן לפי שנתנו כפרה על הבכורות שעבדו עבודת כוכבים והיא קרויה זבחי מתים והמצורע קרוי מת הזקיקס תגלחת כמצורעים ולכן צריכים בעלי תשובה טבילה ותגלחת. וכבסו בגדיהם וכ"ש בשרם כדין טומאת מת.

14. ספר משכן בצלאל פרשת בהעלותך דף ק

(A) והנראה לתרץ הכל על פי יסוד חשוב שראיתי בשפת אמת ובאמת שזכה בדרוך לדרוך בדרך של הקדמונים הלא הוא בעל העקידה בשער כ"ג. שהביא שם יסוד נפלא בענין לקיחת הבכורה מעשו על ידי יעקב אבינו עליו השלום, עיין שם שהביא מדרש נפלא בבראשית רבה פרשה ס"ג "מה ראה יעקב שנתן נפשו על הבכורה, אמר יהא רשע עומד ומחריב, ולפיכך נתן נפשו על הבכורה". ועיין שם שביאר שיעקב אבינו לא היתה לו כוונה פרטית רק נגד עשו, אלא כוונה עמוקה שלא רצה יעקב אבינו שהבכורה תבוא רק במקרה על ידי לידה טבעית דהיינו אדם שנולד ראשון בלי תנאים והכנות יהיה ראוי לעבודה. אלא רצה שיבוא על ידי מעשה השתדלות כי אי אפשר לעבדו רק מתמת יחוס אבות או מקרה שנולד ראשון בלי השתדלות. וכדי לקבוע זאת לדורות, נתרשם זה הענין שיעקב אבינו עליו השלום ביטל יחוס הבכורה, דהיינו יחוס הזה הבא מחמת מקרה וטבע. וגם יעקב אבינו עליו השלום נטל הבכורה מן הבכור נתן ליוסף שהוא היה הצעיר שבבנים ואפילו בבני יוסף עצמו שיכל את ידיו הגם שמנשה היה הבכור. ואפילו במלכות דהיינו שבט יהודה

(C)

ה' לפי דבריו של בעל העקידה הינו דבר שצריך התעסקות ויגיעה להגיע לשלמותה. ועל כן עקרה אותה התורה מהבכורה הטבעית. וממילא היו יכולים לחשוב ישראל שנלקח הבכורה מהם בגלל שהקב"ה מואס בהם ואינו רוצה עבודתם. גילה להם הקב"ה שאפילו כעת שאינם ראויים לעבודה מחמת חטא העגל עדיין טמון בהם הכוח להתקרב אל הקב"ה כי הכל תלוי באדם, ואם אין אני לי מי לי. ולכן רמזה התורה כי על ידי חמשה חומשי תורה דהיינו התורה שבכתב והתורה שבעל פה יכול אדם להתקרב לבוראו. לעומת זאת הראה הקב"ה גם כן ללויים דבל יחשבו שעכשיו יש להם יחוס תולדי ואי אפשר להם לקלקל אלא באותה שעה שקיבלו את העבודה מן הבכורים מפני יחוס עצמם שלא עבדו לעגל הראה להם הקב"ה שגם הם יכולים לטמאות ולכן הוצרכו אותה הטהרה של "והעבירו תער על כל בשרם" להראות שגם הם יכולים להיטמאות. ומה מבואר לפי זה שדווקא כאן הודיע הקב"ה חיבת ישראל להקב"ה. ועל פי כל הנ"ל יובן